

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-6S/140/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200908
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová, LL.M
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1019200908.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Vladimíry Slobodovej, LL.M a členov senátu JUDr. Davida Žáka a JUDr. Daniely Uhríkovej, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. E. XX, F., právne zastúpený: MST PARTNERS, s.r.o., Laurinská 3, Bratislava, IČO: 36 861 545, proti žalovanému: Slovenská advokátska komora, Kolárska 4, Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Eva Bušová, advokátka, Tobručská 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I.ODS-26/2018:2680/2017 zo dňa 26. februára 2019, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave rozhodnutie žalovaného č. I.ODS-26/2018:2680/2017 zo dňa 26. februára 2019 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.
- II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. VII. Disciplinárny senát Disciplinárnej komisie Slovenskej advokátskej komory, ako prvostupňový správny orgán, rozhodnutím č. DS VII. -7/2018:2680/2017 zo dňa 28. septembra 2018 podľa § 21 ods. 2 písm. c) v spojení s § 25 písm. b) Disciplinárneho poriadku SAK oslobodil žalobcu spod návrhu na začatie disciplinárneho konania zo dňa 11. januára 2018, za skutok, že bol opatrením predsedníčky senátu Krajského súdu Žilina sp. zn. 1To 87/2016 zo dňa 08.11.2016 ustanovený za obhajcu sťažovateľa G. C., nar. XX.XX.XXXX v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 2T 44/2015, avšak do termínu verejného zasadnutia, ktoré sa konalo dňa 29.11.2016, sťažovateľa, ktorý sa v danej dobe nachádzal v ÚVTOS Ilava, ani raz nenavštívil a neprerokoval s ním spôsob obhajoby, čím sa mal dopustiť disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 586/2003 Z.z.“), pretože porušil povinnosti advokáta uložené mu v ustanovení § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z., podľa ktorého advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi, pretože skutok nie je disciplinárnym previnením.

2. Na odvolanie navrhovateľa – predsedníčky Revíznej komisie Slovenskej advokátskej komory I. Odvolací disciplinárny senát Slovenskej advokátskej komory rozhodnutím č. I.ODS-26/2018:2680/2017 zo dňa 26. februára 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) podľa § 59 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. v spojení s § 44 písm. a) Disciplinárneho poriadku SAK prvostupňové rozhodnutie zmenil tak, že žalobcu uznal za vinného, že hoci bol opatrením predsedníčky senátu Krajského súdu Žilina, sp. zn. 1 To 87/2016 zo dňa 08.11.2016 ustanovený za obhajcu sťažovateľa G. C., nar. XX.XX.XXXX v trestnej

veci vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 2T 44/2015, ktorý sa v danej dobe nachádzal v ÚVTOS Ilava, tohto do termínu verejného zasadnutia, ktoré sa konalo dňa 29.11.2016 ani raz nenavštívil a neprerokoval s ním spôsob obhajoby, čím porušil povinnosti advokáta uložené mu v ustanovení § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z., podľa ktorého advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi, teda dopustil sa disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. Podľa § 56 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z.z. upustil od uloženia disciplinárneho opatrenia. Podľa § 57 ods. 5 zákona č. 586/2003 Z.z. je disciplinárne obvinený povinný uhradiť paušálne trovy disciplinárneho konania v sume 520 € na účet SAK.

II.

Žaloba

3. Žalobca sa žalobou domáhal preskúmania zákonnosti a následne zrušenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho senátu žalovaného z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie považuje za nepreskúmateľné a za vecne nesprávne.

4. Nestotožnil sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia žalovaného a považuje ho aj za navzájom odporujúce, pretože odvolací senát je toho názoru, že absencia návštevy sa prejavila v rozdieloch záverečného návrhu odvolania zo strany obžalovaného a žalobcu, hoci v závere rozhodnutia žalovaný uvádza, že zhodný alternatívny odvolací návrh na radikálne zníženie dĺžky trestu odňatia slobody bol dosiahnutý. Žalobca je názoru, že z obsahu sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že absenciu návštevy sťažovateľ len zahrnul do celkového kontextu svojej nespokojnosti s výsledkom trestného konania. Podľa názoru žalobcu rozdielnosť záverečných návrhov zo strany žalobcu a obžalovaného nemôže byť dôvodom na konštatovanie disciplinárneho previnenia, naviac ak odvolací senát sám ustálil, že zhodný alternatívny odvolací návrh na radikálne zníženie dĺžky trestu odňatia slobody bol dosiahnutý. Rozhodnutie o vine žalobcu len z tohto dôvodu považuje žalobca za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a naviac sa mu takého rozhodnutie javí ako svojvoľné a nepresvedčivé. Navyše žalobca uviedol, že pokiaľ odvolací senát uzavrel rozdielnosť záverečných odvolacích návrhov tak uvedené nemá oporu v obsahu spisu.

5. Žalobca má tiež za to, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 168 ods. 1 Trestného poriadku, pretože nie je z neho zrejmé o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Naviac k veci uvádza, že úvaha použitá pri rozhodovaní odvolacieho senátu nezodpovedá zásadám logiky a nie je z nej zrejmé akými úvahami sa odvolací senát SAK riadil pri rozhodovaní. Žalobca je teda toho názoru, že odvolací senát SAK rozhodol bez riadneho a presvedčivého odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pričom toto je vzhľadom na uvedené zmätočné, nezrozumiteľné, nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov čo je v rozpore s právom na spravodlivý proces.

6. Žalobca tiež namietal, že skutkové vymedzenie skutku sa v priebehu disciplinárneho konania neustále menilo. Inak tento skutkovo odôvodnila revízná komisia v podanom návrhu na začatie disciplinárneho konania, inak už v podanom odvolaní. Až odvolací senát prvýkrát uzavrel, že absencia porady sa pretavila do rozdielnosti odvolacích návrhov. Uvedené je nepripustné, absenteje totožnosť skutku čo má zásadný vplyv aj na plnú realizáciu obrany disciplinárne stíhaného.

III.

Vyjadrenie žalovaného

7. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že výhrady žalobcu nepovažuje za dôvodné, a preto navrhol žalobu zamietnuť. Odvolací senát podľa názoru žalovaného zodpovedajúcim spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie a považuje postup a rozhodnutia orgánov žalovaného za súladný so zákonom. Konanie advokáta, ktorý svojho klienta vo väzbe nenavštívi je podľa rozhodnutí disciplinárnych senátov SAK ako aj kárných senátov Českej advokátskej komory, porušenie povinností advokáta.

IV.

Relevantná právna úprava

8. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

11. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Ak sú pokyny klienta v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nie je nimi viazaný. O tom klienta vhodným spôsobom poučí.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. disciplinárnym previnením advokáta, euroadvokáta, zahraničného advokáta a medzinárodného advokáta alebo advokátskeho koncipienta je zavinené porušenie povinnosti vyplývajúcej z tohto zákona alebo z predpisu komory.

13. Podľa § 59 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o odvolaní rozhoduje trojčlenný odvolací disciplinárny senát, ktorý napadnuté rozhodnutie potvrdí, zmení alebo zruší. Ak trojčlenný odvolací disciplinárny senát napadnuté rozhodnutie zruší, vráti vec disciplinárnemu senátu na nové konanie. Disciplinárny senát je jeho právnym názorom viazaný.

14. Podľa § 44 písm. a) Disciplinárneho poriadku SAK odvolací disciplinárny senát rozhodnutie disciplinárneho senátu zmení, ak disciplinárny senát disciplinárne obvineného oslobodil spod návrhu, hoci neboli splnené podmienky uvedené v § 25.

V.

Právne posúdenie veci správnym súdom

15. Konanie o správnej žalobe bolo pôvodne vedené pred Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 6S/140/2019. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, začal s účinnosťou od 1. júna 2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave (ďalej len „súd“, „správny súd“), na ktorý prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva v správnej agende z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. Pred Správnym súdom v Bratislave je prejednávaná vec vedená pod sp. zn. BA-6S/140/2019. V súlade s platným a účinným rozvrhom práce správneho súdu bola vec v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti pridelená do senátu 3S správneho súdu.

16. Správny súd po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného orgánu verejnej správy vrátane administratívneho spisu orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako i priebeh administratívneho konania predchádzajúceho jeho vydaniu, viazaný rozsahom a dôvodmi správnej žaloby (§ 134 ods. 1 SSP), na pojednávaní konanom dňa 22. augusta 2024 dospel k záveru, že je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho disciplinárneho senátu žalovaného zrušiť.

17. Predmetom súdneho prieskumu bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I.ODS-26/2018:2680/2017 zo dňa 26. februára 2019, ktorým zmenil prvostupňové rozhodnutie VII. Disciplinárneho senátu Disciplinárnej komisie Slovenskej advokátskej komory č. DS VII.-7/2018:2680/2017 zo dňa 28. septembra 2018 a uznal žalobcu za vinného za porušenie povinnosti advokáta uloženej mu v § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. teda, že žalobca sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z.

18. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného správny súd vyhodnotil námietku nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov ako dôvodnú. Napadnuté rozhodnutie žalovaného síce formálne obsahuje odôvodnenie, avšak absentuje v ňom akékoľvek správna úvaha, ktorá vyústila v záver žalovaného, pre ktorý sa rozhodol zmeniť prvostupňové rozhodnutie disciplinárnej komisie žalovaného. Napadnuté rozhodnutie obsahuje poukazanie na stručný obsah sťažnosti sťažovateľa G. C. a rekapituláciu úkonov, ktoré urobil žalobca po ustanovení za obhajcu

sťažovateľovi v odvolacom konaní, bez uvedenia bližších dôvodov, ktoré viedli žalovaného k záveru, že je potrebné zmeniť prvostupňové rozhodnutie disciplinárneho senátu žalovaného a uznať žalobcu za vinného za porušenie povinnosti advokáta uloženej mu v § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. Pokiaľ totiž z dôvodov rozhodnutia žalovaného nie je zrejmé, čo ho viedlo k rozhodnutiu o uznaní vinný žalobcu za porušenie povinností advokáta uloženej mu v § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z., nie je zrejmé, či vôbec existovali kritéria, ktoré posudzoval pri úvahe o zmene prvostupňového rozhodnutia disciplinárnej komisie a akým spôsobom ich vyhodnotil, ako vyhodnotil osobu žalobcu, povahu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a ako sa vysporiadal s jeho obhajobou, nie sú známe (nie len žalobcovi, ale ani správne mu súdu) dôvody, ktoré boli rozhodujúce pri úvahe o porušení povinnosti žalobcu uloženej mu v § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z., a teda k dopusteniu sa disciplinárneho previnenia zo strany žalobcu.

19. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal, nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak sa ním účastníkovi ukladá konkrétna povinnosť. Rozhodnutie správneho orgánu, v odôvodnení ktorého absentuje úvaha, ktorou bol správny orgán vedený pri hodnotení dôkazov, ktoré vykonal ako aj správna úvaha, ktorú použil pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, rovnako tak aj chýbajúca argumentácia ako sa vyrovnal s námietkami žalobcu ako účastníka správneho konania je v rozpore so zákonom a takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

20. Správny súd tiež poukazuje aj na vnútornú rozpornosť napadnutého rozhodnutia žalovaného konkrétne v odseku 10 a v odseku 11. V odseku 11 žalovaný totiž uviedol, že „... zhodný alternatívny odvolací návrh na radikálne zníženie dĺžky trestu odňatia slobody bol dosiahnutý a ani aktivita obžalovaného k osobnej porade s obhajcom nezodpovedá vážnosti situácie pred odvolacím pojednávaním...“. Uvedené konštatovanie tak popiera jediný nedostatok, ktorý ustálil žalovaný v odseku 10 napadnutého rozhodnutia, a to rozdielnosť záverečných návrhov odvolania zo strany sťažovateľa a žalobcu.

21. Z napadnutého rozhodnutia tiež nevyplýva ako vyhodnotil odvolací disciplinárny senát žalovaného úkony žalobcu, ktoré urobil po ustanovení za obhajcu sťažovateľovi zo dňa 08.11.2016, teda štúdium spisu a vyhotovenie fotokópii listín zo dňa 15.11.2016, písomné doplnenie odvolania zo dňa 25.11.2016, účasť na verejnom zasadnutí dňa 29.11.2016, na ktorom sťažovateľ vyhlásil, že si poradu s obhajcom nežiada, kde odvolací súd zmenil rozsudok v časti o dĺžke trestu odňatia slobody výrazne v prospech sťažovateľa. Napriek vedomosti žalovaného o týchto úkonoch žalobcu, nie je z napadnutého rozhodnutia zrejmé, ako mali tieto úkony vplyv na záver žalovaného o nesplnení povinnosti žalobcu uvedenej v § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. Žalovaný sám v odseku 11 napadnutého rozhodnutia pripustil, že v danom prípade ide o hraničný prípad, ale ani napriek tomu svoj záver dostatočným spôsobom neodôvodnil a zaťažil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou pre nedostatok dôvodov.

22. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe síce doplnil dôvody, pre ktoré rozhodol o uznaní žalobcu za vinného z disciplinárneho previnenia, ale správny súd zdôrazňuje, že súd preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného v čase jeho vydania a doplnenie dôvodov vo vyjadrení k žalobe nemôže nahradiť chýbajúcu právnu argumentáciu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Vytýkané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením resp. doplňujúcim vyjadrením správneho orgánu a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať resp. absentujúce argumenty správneho orgánu nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým mal dospieť správny orgán, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmavacej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu v agende vymedzenej zákonom, v tomto prípade do sféry kompetencie odvolacieho disciplinárneho senátu žalovaného. Pokiaľ totiž súd preskúmava zákonnosť žalobou napadnutého správneho rozhodnutia, resp. skutkové a právne úvahy, na základe ktorých bolo rozhodnutie vydané, robí tak výlučne cez odôvodnenie tohto rozhodnutia, a nie prostredníctvom obsahu administratívneho spisu, resp. dôvodov doplňujúcich, ktorými žalovaný dodatočne dopĺňa chýbajúce dôvody v rozhodnutí. Pokiaľ z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho disciplinárneho senátu žalovaného nie je zrejmé, ako vec rozhodujúci orgán zvážil, o aké skutočnosti oprel svoj právny záver, ktorým rozhodol o zmene prvostupňového rozhodnutia, a teda o uznaní vinný žalobcu za porušenie povinnosti uloženej mu v § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z, de facto takýmto rozhodnutím znemožňuje žalobcovi uplatniť žalobné body, ktorými by mohol

vyvrátiť, popr. spochybníť závery rozhodujúceho orgánu. Takéto rozhodnutie je tak nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

23. Na základe vyššie uvedeného správny súd zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný sa musí v ďalšom konaní vysporiadať so všetkými podstatnými námietkami žalobcu a svoj záver musí presvedčivo a riadne odôvodniť. Žalovaný musí najmä posúdiť či skutočne došlo v danom prípade k porušeniu povinnosti žalobcu uloženej mu v § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. a túto porušenú povinnosť aj konkrétne a riadne uviesť.

24. Podľa § 191 ods. 6 SSP právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný. Ak orgán verejnej správy v ďalšom konaní nepostupoval v súlade s právnym názorom správneho súdu a správny súd opätovne zrušil rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy z tých istých dôvodov, môže správny súd i bez návrhu v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy pokutu.

25. O práve na náhradu trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že priznal úspešnému žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením podľa § 175 ods. 2 SSP.

26. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť do 30 dní od jeho doručenia, na Správny súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.